

POHÁDKY NEPOHÁDKY

FRANTIŠEK TYLŠAR

ILUSTRACE
NINA ROUBÍKOVÁ

POHÁDKY NEPOHÁDKY

František Tylšar
ilustrace Nina Roubíková

***Věnováno
mým vnoučatům***

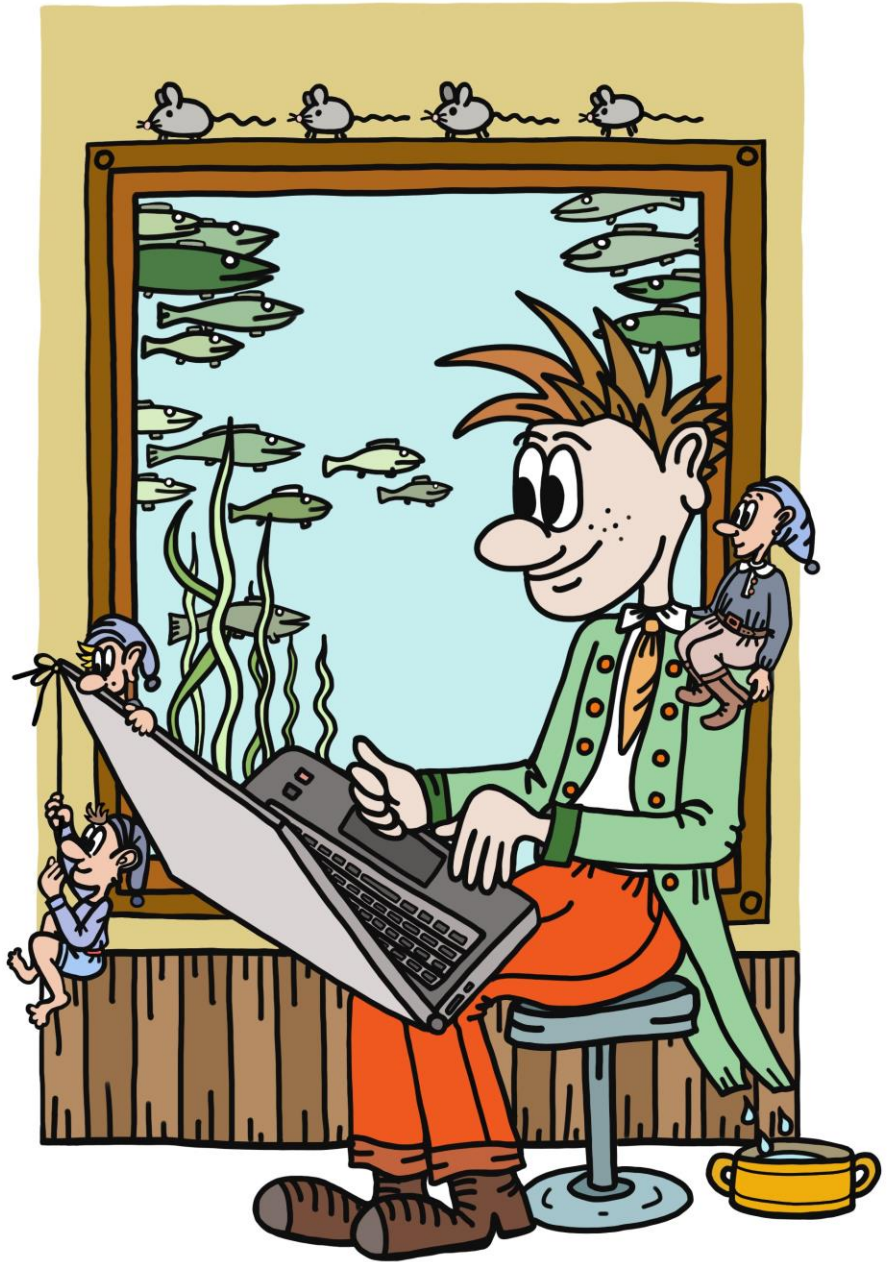
Honzíkovi a Zoice

ÚVOD

Všimli jste si, jak ubývá pohádek?

Věda a technika kousíček po kousíčku boří tisíciletá tajemství, která bývala jen doménou pohádkových bytostí. To, co se nám v dětství zdálo jako neskutečně pohádkové, je dnes často součástí každodenního života.

Vezměme si například takovou křišťálovou kouli. Čarodějnici stačil jediný pohled do jejího lesku a viděla obrazy toho, co se právě děje na opačném konci království. Dnes i ta nejposlednější obrazovka dokáže mnohem víc. Obraz můžeme sledovat v rozlišení, o kterém se křišťálové kouli ani nezdálo. A to už nemluvím například o 3D obraze. Nebo taková věc jako létající koště - dnes už naprosto zastaralá technologie. Která moderní žena by cestovala bez pohodlné kabinky, zvláště pak ve větru či dešti...

A nemusím chodit ani tak daleko do minulosti. Například takové pohyblivé obrázky, kterými nás ještě před několika lety ohromoval Denní věštec, zvládne každý obyčejný tablet. A to i se stereofonním zvukem...

Ale nenechte se mýlit. Pohádkám ani dnes zánik rozhodně nehrozí. Pouze jejich obsah se mění společně s dobou. Pohádkové bytosti žijí dál a musí se jí přizpůsobit. A věřte mi, nemají to vůbec lehké. Neustále ubývá temných zákoutí, tajemných hradů, hlubokých lesů, komínů a vůbec míst, kde by se dalo spokojeně žít a provozovat nějakou tu pohádkovou živnost. Na straně druhé však vznikají místa nová, a tak se například celé rodiny skřítků stěhují do počítačových sítí, kde žijí svůj nový život, s novými starostmi, radostmi a pohádkovými příběhy. Jsou i tací, kteří si polepšili, jako například vodník, kterého jsem nedávno potkal na břehu Lipenského jezera.

Už z dálky na první pohled bylo vidět, že se má dobře. Po druhém drinku pramenité vody mi povídá: „Víš, od té doby, co mi z horní Vltavy udělali

Lipno, si žiju jako nikdy předtím. Jsem nejváženějším vodníkem nejen v Čechách, ale i v celém vnitrozemí. Mně tato doba prostě svědčí. Žiju si pohádkově. A ty bys o tom měl napsat pravdu. Lidé si myslí, že vodníci stále jen sedí na vrbě a čekají na dušičky, aby je uvěznili v hrnečku. Tak to už dávno není pravda. Dnes se i pod vodou žije jinak. Moderně. Napiš o tom!”

A tak vznikl nápad na knihu pohádek - nepohádek, kterou právě držíte v rukou. Začal jsem více přemýšlet o dnešní době, povídal jsem si s mnoha pohádkovými bytostmi. Vyprávěly mi své příběhy, a já poznával osudy těch klasických, které známe tisíce let, i těch nových, které vznikly díky moderní technice. Zjistil jsem, že i technika není jen hromada smontovaných součástí, ale i takový počítač vám mnohé prozradí, budete-li mu naslouchat. Krok za krokem objevoval jejich podivuhodný svět. A věřte mi, stálo to zato.

Takže nyní jejich příběhy předkládám vám, milí čtenáři, a věřím, že se budou líbit. Ale to nejdůležitější je, že sami poznáte, jak to dnes ve skutečnosti je.

Váš Jahodový Fanda alias Jahoda,
počítačový kouzelník

LIPENSKÝ VODNÍK

Bylo, nebylo... Na dně Lipenské přehrady, kousek za hrází, se nachází překrásné podvodní sídlo. Potápěčům sice připadá jako shluk obrovských balvanů, které jsou součástí valu, ale ryby a vodníci vědí své. Sotvaže projdou tajným vchodem, hlídaným zelenou vodní myší, ocitnou se v rajske zahradě. Čistá vysokohorská voda skrývá obrovskou zahradu těch nejvzácnějších vodních květů a mezi nimi se nachází vodní vila z toho nejhladšího křemene, jaký lze ve Vltavě nalézt. V ní, nikým nerušen, žije nejbohatší český vodník Vltavín. Tohle nádherné jméno má po dědečkovi z doby, kdy se ještě dala řeka v těchto místech přejít i bez plavání.

Dědeček Vltavín byl obyčejný chudý vodník. Staral se o řeku od Nové Pece až po jez ve Vyšším Brodě, kde začínal a dodnes začíná rajon vevodníka Zelenovouse Rožmberského z Rožm-

berka. Zatímco Zelenovous vlastnil chalupu v podhradí a letní sídlo na rybníku Rožmberk u Třeboně, dědeček Vltavín bydlel pod košatou vrbou poblíž Frymburku. Voda v řece mu kolísala podle počasí a jen pár hrnečků na dubové polici ukrývalo ta největší hornovltavská tajemství. Jen ryb měl habaděj. Vltava se tady hemžila pstruhy, parmami, ale i štika se tu občas zatoulala z cejnového pásma.

To současný Vltavín vlastní miliony kubíků stále vody, hrnečky s poklady zabírají celou největší místnost a police jsou jimi naplněny odshora až dolů. A těch ryb! Při posledním sčítání jejich počty byly tak vysoké, že než sčítání skončilo, nebyla již čísla aktuální. Jenom těch sumců, kaprů, línů, štik, candátů, bolenů, cejnů, karasů, okounů... Nově také cizojazyčných ryb v podobě amurů, tolstolobiků z Ruska, sivenů z Ameriky. A dokonce i dvě zlaté rybky koy až z dalekého Japonska. A to jsme nevyjmenovali všechny zdejší druhy rybích obyvatel, jako jsou mníci, perlíni, plotice, úhoři a další...

Vltavín si pohodlně žil za hrází a díky malému kouzlu ani správci povodí netušili, co se tady skrývá. Každou neděli chodil do Lesní krčmy v Loučovicích na pivo a na televizní zprávy. V poslední době jsou obzvlášť zajímavé, protože Vltava se stále častěji rozlévá při povodních, a to znamená pro vodnictvo spoustu práce navíc.

Vltavín, jako nejbohatší vodník, byl správcem celého vltavského povodí a na všechno dohlížel. Staral se o to, aby vodníci včas a správně vrátili toky do jejich koryt, aby nebylo vody moc nebo zase málo. Radil technikům u stavidel přehrad, kdy vody ubrat a kdy zase připustit. Prostě měl tolik práce, že se skoro nezastavil.

Jednou takhle u piva, při sledování zpráv, viděl i reportáž o tom, jak dokážou každou práci usnadnit počítače. Bylo to sice zajímavé, ale pod vodou docela těžko použitelné.

Jenže to neznáte našeho vodníka Vltavína! Ten, když si něco vezme do hlavy, nepřestane, dokud nenalezne řešení. A tak přemýšlel, přemýšlel, když ho v tom vyrušil jeho syn

Vodomil: „Tatíí, zítra to musíme odevzdat ve škole, tak mi to vyplň!“ A položil před Vltavína bílý list papíru s velkým nápisem „PŘIHLÁŠKA NA STŘEDNÍ ŠKOLU“.

„Ááá, přihláška. Tak, čím bys chtěl, synku, být?“ začal přemýšlet nahlas. „No, asi by to mělo být něco od vody. Hydrologie, ekologie. Skvělá je i rybářská škola ve Vodňanech nebo ta sousedova v Třeboni... Nebo vodohospodářství? To je dneska terno...“

Vtom si vzpomněl na svůj problém a bylo rozhodnuto:

„Budeš ajťák a vymyslíš počítač pro vodníky! Na jihu máme několik dobrých škol. Jedna z nich je i v Táboře, kde žije strejda Esox Lucius, majitel štičí líhně a správce Jordánu. U něho můžeš být na privátě. Půjdeš studovat do Tábora!“

Vodomil tedy studoval ajťáctví, čili informační technologie, na moderní táborské Střední škole informatiky. Ale čím více se mu blížil termín státní maturity, tím více se mu zdál jeho úkol složitější. A ani následné studium na ČVUT příliš nepomohlo.